

Bezdomne zwierzęta pod ochroną

Prawo przewiduje obowiązek wyłapywania bezdomnych zwierząt i zobowiązuje rady gmin do stanowienia szczegółowych przepisów wykonawczych regulujących sposoby dalszego postępowania z nimi.

Obowiązujące przepisy ustanawiają jednak zamknięty katalog przypadków, w których dozwolone jest uśmiercanie bezdomnych zwierząt. Rady gmin nie mogą wykroczyć poza ten ustawowy katalog. Rada jednego z miast podjęła uchwałę o warunkach i zasadach wyłapywania bezdomnych zwierząt na terenie miasta. Ustanowione przepisy nakazywały uśmiercanie zwierząt w każdym przypadku pobytu zwierząt w schronisku przez okres dłuższy niż kilka do kilkunastu dni, w zależności od gatunku zwierzęcia. Uchwałę podjęto powołując się na ustawę o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 r. (t.j. Dz.U. nr 13 z 1996 r. poz. 74, z późn. zm.), ustawę o ochronie zwierząt z 26 sierpnia 1998 r. (Dz.U. nr 111, poz. 742 z późn. zm.) oraz rozporządzenie MSWiA z 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz.U. nr 116, poz. 753). Miejscowy zarząd Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami wezwał radę miasta do zmiany uchwały. Ponieważ jednak władze miasta nie ustosunkowały się do zgłoszonych żądań, TOZ zaskarżyło kontrowersyjną uchwałę do NSA.

Rozpatrując skargę Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że uchwała została zaskarżona prawidłowo, a zawarte w niej zarzuty zasługują na uwzględnienie. Ustawa o ochronie zwierząt przewiduje wyłapywanie bezdomnych zwierząt i zobowiązuje rady gmin do rozstrzygnięcia o dalszym postępowaniu z nimi. Sąd zwrócił jednak uwagę, że obowiązek ten należy odczytywać łącznie z art. 33 ust. 1 przywołanej ustawy o ochronie zwierząt. Przepis ten zawiera zamknięty katalog przypadków, w których dozwolone jest uśmiercanie zwierząt. I tak, zgodnie z tym przepisem, zabijanie zwierząt może być uzasadnione wyłącznie potrzebą gospodarczą, względami humanitarnymi, koniecznością sanitarną, nadmierną agresywnością powodującą bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia otoczenia, potrzebami nauki (z zastrzeżeniem przepisów rozdziału 9 tej ustawy) oraz wykonywaniem zadań związanych z ochroną przyrody na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody. „Rada miasta przekroczyła zakres otrzymanej delegacji, nakazując uśmiercanie zwierząt w każdym przypadku ich pobytu w schronisku przez okres dłuższy niż kilka do kilkunastu dni” – podkreślił w uzasadnieniu wyroku NSA, stwierdzając nieważność wyszczególnionych punktów zaskarżonej uchwały.

Sygn. akt: II S.A./Kr 1273/02

Ewa Grochala-Włodek